

Тракийски университет – Стара Загора

Издание: 1.1

Оперативен документ

7.5.1_OD_1.0.1

В сила от: 14.09.2011

Квалификационна характеристика на специалност

Страница: 1 от 1

УТВЪРЖДАВАМ
РЕКТОР
(ДОЦ. Д-Р. Д. ЯРКОВ)

ДИРЕКТОР:
(ПРОФ. Д-Р А. ТОЛЕКОВА ДМ.)

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Здравни грижи
Специалност	Медицински лаборант
Професионална квалификация	Медицински лаборант
Образователно-квалификационна степен	☒ <u>професионален</u> ☐ бакалавър ☐ магистър <u>бакалавър</u>
Срок на обучение	3 години / 6 семестъра
Форма на обучение	☒ <u>редовна</u> ☐ задочна

Обсъдена и приет на заседание на Совет на колежа	<i>Протокол №28/10.01.2022г.</i>
Утвърдена на заседание на Академичен съвет	<i>Протокол №23/26.01.2022г.</i>

Стара Загора, 2022 г.

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 2 от 2

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТ “Медицински лаборант“

1. Квалификация и компетенции

Медицинският лаборант е специалист с висше медицинско образование, завършил Медицински колеж, който е признат от държавата и обучението в него съответства на Единните държавни изисквания и изискванията на Закона за висшето образование за обучение по образователно квалификационна степен „професионален бакалавър“ с професионална квалификация – “Медицински лаборант”. Обучението по специалността се провежда само в редовна форма в срок от три години - шест семестъра.

Нивото на подготовката му трябва да отговаря на съвременните постижения в медицинската наука и практика и в частност на Медицинската микробиология и вирусология, Клинична лаборатория, Клинична имунология, Паразитология, Хистология, Химия, Биохимия, и др. общо медицински науки. Той работи самостоятелно или под ръководството на лекар – специалист, с другите членове на медицинския екип, участва във всички етапи на лабораторните изследвания – преданалитичен, аналитичен и следаналитичен етап.

Медицинските лаборанти са част от здравния екип медицински специалисти със своите специфични задачи, които осигуряват здравни грижи по превенция, диагностика, лечение, рехабилитация и възстановяване на общественото здраве.

За осъществяване на професионалната си дейност, медицинският лаборант трябва да притежава висока професионална квалификация – теоретични знания и практически умения, обща и медицинска култура и високи морално-етични качества.

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 3 от 3

2. Обща и специална подготовка

Получените в Медицински колеж знания в различни области подготвят медицинските лаборанти, с практически и теоретични компетентности за дейности, които те могат да извършват самостоятелно или по лекарско назначение:

- да познават структурите и организацията в системата на здравеопазване в Р. България;
- за организиране и изпълнение на работните процеси в различните лаборатории в съответствие с Медицинските стандарти;
- за прилагане на придобитите знания и умения в различните области на професионалната реализация;
- познаване и спазване правилата за асептика и антисептика, като изпълнява указанията за противоепидемичен режим;
- познаване и спазване правилата във връзка с безопасност и охрана на труда;
- за поемане на отговорност при изпълняване на служебните задължения, включително и за реагиране при екстремни ситуации;
- за работа в екип и умения за общуване с пациенти от различни групи, спазвайки етичните принципи;
- за оценка на необходимостта от повишаване на знанията, уменията и повишаване на квалификацията си чрез учене;
- за пълноценно общуване на някои от най-разпространените европейски езици;

3. Общи и специални умения

Медицинският лаборант има следните основни и задълбочени теоретични знания и практически умения по:

Общообразователни науки:

- Чужди езици – изучаването и владене на чужд език дава възможност за познаване на новостите в областта на професионалното направление и лабораторната диагностика с цел повишаване на професионалната компетентност.
- Информатика – на съвременния етап е необходима отлична компютърна грамотност за справяне с широко навлезлите в практиката информационни технологии.

Медико-биологични науки:

- Анатомия на човека;
- Физиология на човешкия организъм;
- Биохимични процеси в човешкия организъм;
- Фармакология и отражение на някои медикаменти върху лабораторните показатели.
- Органична, неорганична и аналитична химия;
- Специфични характеристики на детския организъм;
- Общи грижи за болния;
- Медицинска психология, социология, етика и деонтология;
- Базови познания на социално и здравно законодателство.

Специализирана подготовка – профилиращи трайни знания и професионална компетентност и квалификация на медицинския лаборант:

3.1 Основни умения за работа в клинични лаборатории

- Организиране и провеждане на подготовката на работното място и лабораторната апаратура, лабораторни и болнични информационни системи;
- Познава и спазва правилата за подготовка на пациента, вземане на биологични материали и работа със затворена система;
- Познава и спазва правилата за подготовка, съхранение и транспорт на биологичните материали;
- Познаване на съвременните принципи на аналитичния процес;

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 5 от 5

- Владее на техниката на лабораторните методи за анализ на съответните лабораторни показатели;
- Познава и точно прилага работните инструкции за експлоатация на лабораторната апаратура;
- Води отговорно и безпогрешно съответната медицинска документация от неговата компетентност и спазва изискванията за работа с всички модули на ЛИС;
- Носи отговорност за разумното и правилното изразходване на необходимите реактиви и консумативи;
- Познаване на източниците на грешки в етапите на клинично - лабораторната дейност (преданалитичен, аналитичен, и следаналитичен);
- Познава референтните стойности, груповите граници и аналитичните вариации на клинично-лабораторните показатели;
- Да овладеят информативното съдържание и клиничното значение на резултатите от клинично-лабораторните изследвания;
- Познава и извършва всички спешни клинично-лабораторни показатели;
- Регистрира получените резултати на електронен и хартиен носител и ги предава своевременно.

3.2 Основни умения за работа в микробиологични лаборатории

- Да познава морфологията и физиологията на клинично значимите микроорганизми и инфекциите които те причиняват;
- Да подготвя работното място в микробиологичната лаборатория.
- Да изпълнява методите на дезинфекция и стерилизация.
- Да приема, регистрира и обработва биологичния материал за микробиологичен анализ.
- Да работи с основните видове лабораторна апаратура в микробиологичните лаборатории.
- Да изготвя микроскопски препарати.
- Да прави микробиологични посевки.
- Да изолира и идентифицира микроорганизми.

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За допълнителна информация за документа погледнете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 6 от 6

- Да изготвя антибиограма.
- Да провежда серологична диагностика на инфекциозни заболявания.
- Да регистрира и предава резултатите.

3.3 Основни умения за работа в хистологични лаборатории

- Да владее всички хистологични, хистохимични и цитологични методики, включени в списъка на медицинските процедури на хистологичната лаборатория;
- Да спазва точно инструкциите по приемане, идентификация, пускане, фиксация и лабораторна обработка на биологичните материали;
- Да носи отговорност за:
  - качеството на хистологичните и цитологичните препарати;
  - точното водене и съхраняването на документацията;
  - разумното и правилното изразходване на необходимите реактиви и консумативи;
  - спазването на технологичната дисциплина на всички налични инструкции в отделението, залегнали в правилника за вътрешния ред;
  - поддържането, редовното почистване и правилното експлоатиране на апаратурата в отделението;
- Да регистрира и предава резултатите от изследванията.

3.4 Основни умения за работа в паразитологични лаборатории

- Да познава морфологията и биологичния цикъл на клинично значимите паразити и заболяванията, които те причиняват.
- Да подготвя работното място в паразитологичната лаборатория.
- Да изпълнява методите на дезинфекция и стерилизация.
- Да работи с основните видове лабораторна апаратура в паразитологичната лаборатория.

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.trakia.bg

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 7 от 7

- Да взима материали за изследване, самостоятелно или асистирайки на лекар – секрети, биопсии, кръв, пунктати и др.
- Да извършва предварителна обработка на материалите.
- Да изготвя препарати за паразитологична диагностика.
- Да провежда серологична и имунологична диагностика на паразитните заболявания.
- Да познава съвременните методи за диагностика в паразитологията.
- Да владее основните методи за диагностика на протозоози и хелминтози.
- Да регистрира и предава резултатите от изследванията.

3.5 Основни социални компетентности

- Да осъществява контакт с болни и техните близки, включително за вземане на информирано съгласие от пациента .
- Да спазва принципите за конфиденциалност.
- Да повишава системно квалификацията си.
- Да мотивира развитие на самостоятелност, творческо мислене и професионално поведение.
  - Да се включва активно в обучението на младите специалисти.
  - Да участва в научни и експериментални дейности.
  - Да спазва всички правила за обезопасяване на труда при работа с отровни (корозивни) вещества, и електроенергия.
  - Да спазва правилата за безопасна работа с биологичните материали.
  - Да участва в профилактика в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве
  - Да участва в превенция и профилактиката на социално-значими заболявания
  - Да формира и изгради нов професионален модел на медицинския лаборант, който да бъде конкурентно способен на националния и международния пазар на труда.
- Да участва активно в промотивни и профилактични дейности

Този документ не се предоставя и не се разпространява под никаква форма на трети лица без знанието и съгласието на Ректор и УПР на Тракийски университет гр. Стара Загора.

Този документ е НЕКОНТРОЛИРАН, когато е на хартиен носител и няма оригинални подписи или мокър печат „Контролирано копие” или е във вид на електронен файл и не е на посочения по-долу адрес.

За последната версия на документа проверете на адрес: www.unisz-iso.org

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 8 от 8

4. Възможности за реализация

Медицинският лаборант може да работи в:

1. Клинични лаборатории.
2. Микробиологични лаборатории.
3. Вирусологични лаборатории.
4. Паразитологични лаборатории.
5. Хистологични лаборатории.
6. Генетични лаборатории.
7. Имунологични лаборатории.
8. Хемотрансфузионни лаборатории.
9. Токсикологични лаборатории.
10. Серологични лаборатории.
11. Научно – изследователски лаборатории.
12. Изотопни лаборатории.
13. Канцерологични лаборатории.
14. Биотехнологични лаборатории.
15. Серологични лаборатории
16. Цитохимични лаборатории
17. Алергологични лаборатории
18. Други лаборатории в системата на лечебно-профилактичните заведения.

5. Възможности за продължаващо обучение

Получените професионални компетентности позволяват на медицинския лаборант:

1. Да повишава квалификацията си в областта на здравните грижи чрез продължаващо обучение;
2. Да получи допълнителна квалификация в тясно специализирана област чрез програмата за следдипломно обучение.

	Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1.1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.0.1	В сила от: 14.09.2011
	Квалификационна характеристика на специалност		Страница: 9 от 9

3. Да продължи образованието си в по-висока образователно-квалификационна степен в професионално направление „Здравни грижи“

